ч. 75 (13.024). Львів, середа 6. квітня 1932. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 14·00 „
Піврічно 28·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

ЗА ТРИ РОКИ.

Зі звіту голови УНДО посла д-ра Дмитра Левицького, виголошеного на Народньому Зїзді дня 25. березня 1932.

III. АРЕШТУВАННЯ ПРЕЗИДІЇ УНДО Й ОПЕЧАТАННЯ ПАРТІЙНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ. — ВИСЛІД ВИБОРІВ. — СТАТТІ ПРО ПОЛІТИКУ УПР. У „ДІЛІ“. — ПЕРШІ КРОКИ УПР. — ПЕРЕГОВОРИ УПР. З ПРЕДСТАВНИКАМИ УРЯДОВОГО ТАБОРУ. — ЗАКОРДОННА ПРАЦЯ НА ТЕРЕНІ СОЮЗУ НАРОДІВ.

Дня 30 жовтня і 1 листопада арештують цілу Президію УНДО, а 2 листопада опечатують Народню Канцелярію, наш центральний виборчий льокаль. Всі українці чи то в краю чи за кордоном, зокремаж політичні діячі, що перебували в тюрмі, з острахом і неспокоєм і цікавістю очікували висліду виборів. Вже перші дані з 17. і 18. листопаду були для нас милою несподіванкою, хоч з виборів ми вийшли навіть у порівнанні з попередніми виборами з великими втратами мандатів. Колиж ми почали читати про це велике число голосів, яке на місцях впало на нашу збльоковану листу, то хоч ті голоси і не дійшли до головної виборчої комісії, вони переконали кожного, що число тих голосів перевищає число голосів, відданих на наші листи в 1928 р. А наші серця не тільки переповнились радістю; стали горді, — горді на ту силу, на те завзяття, на ту витрівалість, на той спокій, на той патріотизм, на те почуття національної свідомости й національного обовязку наших селянських мас, що в найтяжчих хвилинах, у час найбільшої трагедії національних переживань так гідно і так достойно сповнили свій народній обовязок. Становище наших селянських мас при виборах 16. і 23. листопада 1930 р. мусить бути і буде дороговказом нашої політичної напрямної на довгі часи. Воно мусить скріпити в нас непохитну віру в здійснимість наших національних змагань, воно повинно також переконати всіх про повну ілюзоричність намірів деяких чинників, які хотіли би понад голови нашої інтелігенції творити в політиці нібито якісь факти в побажаному їм дусі. В тих тяжких хвилинах наш нарід виказав може далеко більшу силу між його інтелігенція.

У порівнанні з вислідом виборів в 1928 р. ввійшли ми до сойму у значно зменшеному числі. До сойму вибрали ми всього 17 послів, з чого аж 7-ох сиділо ще в той час у тюрмі, а до сенату війшло всього 3-ох членів нашої партії. Ціла президія партії сиділа тоді у тюрмі, так само сиділа у тюрмах більшість повітових представників наших політичних організацій. Тягар цілої політичної акції і політичної відповідальности впав на невеличке число 13 людей нашої УПР. Бо хоч „пацифікація“ вже скінчилася, то вже таки про якенебудь порозуміння з краєм, про скликання якихнебудь ширших нарад не могло ще бути мови. Публична думка, публичний голос замовкли. Висліди голосування, постава селянських мас була ще незнана, а коли й знана, то серед тяжких переживань тодішньої хвилі тяжко було витягнути з того належні консеквенції, тим більше, що люди, які з краю прибували до Львова, говорили більше про страшні події і їх наслідки для нашого провінціального життя, як про світлу поставу селянських мас при виборах. Наш щоденник „Діло“ став одиноким висловником публичної опінії. І в тому „Ділі“, саме у хвилі, коли відбувалися вибори, ще перед заподанням докладного висліду голосування, появилася низка статтей, які може в найкращій інтенції і в найліпшій вірі радили змінити дотеперішню нашу політичну тактику на парляментарній арені. Цих статтей, які появилися в „Ділі“ під заголовком „УПР. на порозі нових завдань“, я не хочу ані обороняти ні осуджувати. Згадую про них лише тому, що в тому часі вони наробили дуже багато шуму, а й до сьогодні про них ще не забули. Нині ми знаємо, що вони були помилкові і неправильні, що вони виходили з неправильних преміс і тому доходили до неправильних конклюзій. Але хто хоче вдуматися в ті дні, коли вони були писані, і коли зважити, що й інші народи, далеко більше від нас зрілі, як ірляндці або поляки по 1863 р., навіть у моментах свого зриву, або безпосередньо по цих зривах заломлювалися, то можна вповні не оправдувати правильности тих кроків, але не можна їх осуджувати як акт злої волі, як акт пониження нашої національної гідности. При кінці тих статтей сам їх автор завернув з дороги, та їх скоригував, а головний редактор „Діла“ зараз по свому виході з тюрми від редакції від них відмежувався. Помилковість напрямних тих статтей признав льояльно і сам автор і таким чином вважаю цей інцидент вичерпаним.

Таксамо і виступи нашої Парляментарної Репрезентації зимою 1930/31. не стояли на висоті хвилі. Свої перші виступи ставила УПР. не під знаком боротьби і бажання сатисфакції за заподіяну кривду і зневагу, лише під знаком рятування загрожених політичних, культурних і господарських дібр та надбань українського народу. За порозумінням і за повною апробатою Центрального Комітету Партії наша УПР. ввійшла в переговори з делегатами клюбу ББ., які грали ролю посередників польського уряду. Ті переговори урвались також за порозумінням з Центральним Комітетом у хвилі, коли УПР поставлено вимоги не до принняття. Таким чином за вийнятком виступів нашої УПР на перших засіданнях сойму, треба вважати акцію УПР. настільки правильною, що вона робила це на приказ проводу своєї партії. З політичними кроками нашої партії того часу можна безсумніву не годитись і вважати їх помилковими. Але, хоч ці кроки не відповідали тому настроєві народніх мас, які він виказав при виборах, то всеж таки не можна в них добачити заломання нашої головної напрямної, — нашої головної цілі. Можна в них бачити заломання політичної тактики, але не зневіру в ту найвищу мету нашого народу, в імя якої повстало й існує УНДО.

Увага проводу нашої партії за 1931 р. була звернена головно на відповідне й гідне поставлення нашої справи перед закордоном, а саме перед Союзом Народів. Вже перед „пацифікацією“, в 1929 і 1930 р., мали ми нагоду переконатися, що західня Европа починає інтересуватися українською проблемою в далеко більшій мірі, як це було до того часу. Причини цього заінтересування старався я подати на початку мого звіту. Сьогодні стає щораз яснішим, що всеукраїнська проблема стає одним з найважніших питань унормування відносин східньої Европи і західньої Азії, а від корисного наладнання цих відносин залежить добробут і економічний розвій багато не тільки европейських, а й заморських держав. Зноваж від унормування відносин спеціяльно української справи в Польщі залежить у великій мірі справа мира у Східній Европі. Події підчас пацифікації відбилися широким відгомоном в Европі і як я вже сказав, порушили сумління західньо-европейських політиків. УПР. внесла до Союзу Народів свою скаргу, в якій навела факти тих подій; ту скаргу підтримала петиція 65 англійських послів, поінформованих про ці події з автопсії своїми товаришами послами і журналістами з їх політичного табору.

Цілий 1931. р. українська справа, зокремаж „пацифікація“, стає на кожному засіданні Союзу Народів одною з актуальних справ. Над полагодженням цієї справи ломлять голови відповідальні політики европейських держав, — про неї пише преса всіх держав і всіх політичних відтінків. Провід УНДО робить усі зусилля зробити все можливе в рямцях своєї скромної спроможности, щоби і з нашої сторони цю справу відповідно заступати і її боронити. Не буду займатися перипетіями тієї справи в Союзі Народів від березня 1931. до січня 1932. р. Вони всім нам відомі.

—o—

Економічна кріза в Злучених Державах Америки.

Ню Йорк, 15. III. 1932.

Господарські невидимі нитки, якими обмотаний весь світ, повязані із собою так чутливо, що нарушення якоїсь жилки в якомунебудь місці пронесеться немов електричним дрожанням на інше місце, то сильніше, то слабше, залежно від найріжніших фізичних, ба й психічних чинників. Коли ті чинники були би наперед відомі, тоді можна би в якийсь спосіб на якійсь лінії задержати шкідливе потрясення. А то воно приходить неждано, заскакує зовсім ненадійно. Всі резонні балачки на цю тему, всі мудрі заключення появляються щойно як мудрування викликані крізою, що потягає за собою жертви міліонів, роздавлюючи їх на життєвому шляху могутнім сильним валом, який котиться бездушно й безцільно, але невмолимо й рішучо.

Господарська кріза европейських держав, висока виробнича ціна американської продукції з одного боку і повоєнна політика промислової самовистарчальности в ріжних державах з другого боку спричинили зріст нагромаджених капіталів і засобів продукції на території Злучених Держав Америки до тої міри, що в осені 1929 р. дійшли вони до свого вершка і — тріс- ли, утративши тимсамим вартість. Звичайні смертники, задивлені в сучасність думали, що їх „шери“ (акції), куплені за ощадности з праці чи проворности, будуть рости в безконечність. Тимчасом настало заломання, яке тягнуло за собою у пропасть щораз дальші нитки і всіх тих, що тими нитками були повязані. Пропали капітали, падали банки (лише протягом 1931 р. впало 2.290 банків з депозитом на 1,759.484.000 долярів) на тих капіталах побудовані, зменшили своє виробництво, або й станули фабрики. В 1931 р. впало 6.412 промислових підприємств і фабричних концернів, а всі, що там були заняті, лишилися зовсім або частинно без праці. В томуж році було 65.000 банкроцтв на суму 911 міліонів долярів.

Якщо поменшення маєтків окремих міліонерів також рахують за нещастя, то й цей обяв слідний у теперішній крізі Злуч. Держав. У 1930 р. вплинуло до державного скарбу 950 міл. дол. менше податку через депресію в торговлі та промислі. Коли в 1929 р. означило свій дохід на поверх 1 міл. долярів 513 осіб, то в 1930 р. було таких усього 149, а таких „бідаків“, які мали доходу всього по 50.000 дол., було в 1930 р. лише 19.658, підчас коли в 1929 р. було їх 38.889. Очевидно, що упадком числа міліонерів нема чого журитися. Капітал не пропав, він тільки перелився в іншу кишеню, або з золота перемінився на фабричні вироби, яких нема кому купувати.

Хто так, як український імігрант, дбав про завтрішній день, той мав якийсь капіталик, який майже без вийнятку пропав у зруйнованих банках. Працьовиті, господарні — зрівнялися з неробами й легкодухами. Забезпечення на старість у роді реальностей, які запопадливі покупили на сплату, пропало. Реальности або стали завадою, або пропали, бо не було чим сплачувати затягнених банкових зобовязань. І треба було дуже сильних нервів, аби видержати такий неймовірний упадок усіх вартостей, щоби це перенести й не впасти духом, не зневіритися в саме життя.

Коли йде мова про українців в Америці, то вони гідно переносять цей тягар, який звалився на них без їх вини. Одні пробиваються до якогось часу рештками десь випадково перехованого капіталу, а інші починають наново удаджувати життя виснаженими руками, оскільки найшли бодай маленьку працю. Нема що й говорити, як то воно мусить бути прикро, тимбільше, що велика частина іміграції вже постаріласи фізично й потребувала би радше відпочинку, як журби, клопотів і недостатків.

Хто мав нагоду хочби лише раз поверховно приглянутися американським господарським відносинам, тому насувалася думка, що Америку може стрінути господарська кріза і від нерівномірного розподілу праці в промислі й рільництві. Малощо не вся фармерська молодь покидала фарму під усяким претекстом і йшла до міської фабрики. Нерідко й сам фармер переносився до міста на більші заробітки, яких фарма не давала при низьких цінах рільничих земельних продуктів. Але фарма завсіди давала бодай харч і то певний, здоровий, а навіть обильний, коли фабрика забирала силу, здоровля і давала тільки гроші, доки продукувала. Сьогодні — як подають урядові джерела — починається відворотний процес: хто може, а любить землю — вертає на фарму. Крім цього уряд подає, що в 1930 р. виїхало зі Злуч. Держав до своїх давніх краів в Европі 61.882 імігрантів, а в першій половині 1931 р. — 9.348 (до Польщі виїхало за той час зі Злуч. Д. 1.004, а з Канади 2.326. осіб). Як зважити, що в рр.1921 до 1928 приїздило до Злуч. Держав пересічно 200—300 тисяч імігрантів річно, то убуток близько 62.000 імігрантів протягом року є зовсім поважною цифрою, тимбільше, що в тому часі впустили Злуч. Держави всього 97.139 чужинців на осідок.

Але ані обмеження імігратції, ані виїзд імігрантів не багато поможе, як не поправлять ситуації тисячні „депортації" тих численних імігрантів, що перейшли границю Злуч. Держав нелегально. Як повідомляє преса, саме з початком лютого 1932 р. приготовано на Елліс Айленд 687 „небажаних чужокраєвців", які ждуть на примусовий виїзд до Европи. Це число росте малощо не з кожним днем. Не поправиться від цього в Америці просто тому, бо ані будучі імігранти, ані ті, що прийшли сюди нелегально, не спричинили господарської кризи в Америці. Такі засоби, які тут пристосовляють з метою злагіднення найбільшої кризи, яку знає історія, свідчать тільки про недостачу зарадчого пляну з одного боку, а з другого про те, що урядові чинники потратили голови під напором нових, невідомих досі противних сил.

Лев Ясінчук.

Світ починає інтересуватись подіями над Дністром.

Обурення цивілізованого світу проти більшовицького уряду, агенти якого в нелюдський спосіб розстрілюють втікачів у України над Дністром, стало зростав. „Ґазет де Льозан" з 30. березня пише: „Багато часописів, особливо анґлійських та французьких, запитує чи звірства на Молдавії не викличуть інтервенції Союзу Народів у московського уряду". Льозанський дневник наводить декларацію міністра Йорґи в румунськім парляменті, в якій він говорить про „безприкладне варварство" більшовиків та нищення ними норм цивілізації, яких додержувано від часів монгольської інвазії, та заповідає меморіял в цій справі до Союзу Народів. Далі денник цей висловлює переконання, що інші держави підуть за прикладом румунського уряду, бо не можна допустити до того, щоби „уряд европейської нації винищував населення голодом та муками, не роблячи вїмку для жінок та дітей".

З інших офіціяльних заходів проти масакр над Дністром треба згадати спільний виступ української та румунської делеґації на сесії Ліґи Прихильників Союзу Народів. Можна сподіватися, що по скінченні великодніх ферій у Женеві Союз Народів займеться поважно справами нелюдських відносин, пануючих на Радянщині. З голосів преси видно, що жахливі події над Дністром викликали в европейськім громадянстві цілком зрозуміле заінтересування до траґедії того безмежного пекла на землі, що даремно шукав свого Данта, яке урядили більшовики в межах Радянщини. Кожний неупереджений европеєць мусить прецінь розуміти, що „польовання на людей", як висловлюється „Журналь де Женев", є лише тисячною частиною того, що відбувається понад десяток років на землях завойованих більшовиками.

Дуже характеристично, що ціла европейська преса без ріжниці напрямків включно з соціялістичною пресою гостро осуджує розстріли безборонного населення. Величезне враження викликає серія дописів з Бесарабії п. Ж. Льондона, кореспондента париського „Ле Журналь", який між іншим пише, що більшовицька пропаганда, яку поширює радіо з Тирасполя, стоїть у різкій суперечности до того, що він бачить на березі Дністра. Разом з описами масакр на Дністрі цей кореспондент прислав до свого часопису й фотографії вісьмох застрілених втікачів.

Знову „Ле Месажер Сосіаліст" кінчить статтю „Крівавий беріґ" протестом проти душогубства чека. Другий соціялістичний денник „Ле Друа де Пепль („Право Народу") між іншим пише: „Не самі лише молдавани хочуть втікати з радянського раю. Щодня нещасливі селяни напів мертві від виснаження намагаються перейти польський та фінляндський кордони, а револьта на Україні зростає..."

Варто зазначити й поклик Союзу московських письменників та журналістів з Югославії з нагоди масакр над Дністром та сказати культурному світові, до якого вони звертаються, що московська еміґрація не сміє використовувати крови українських втікачів над Дністром, щоби зводити свої домові рахунки з більшовиками.

(Укр. Бюро в Женеві.)

Проти союзу Франції з Польщею.

Сензаційна заява французького політика.

„Курер Варшавський" приносить надзвичайно цікаву розмову свого париського кореспондента з п. Пфайфером, б. ґенеральним секретарем радик.-соц. французької партії і одним із найбільш впливових політиків у лівому таборі Франції.

Пфайфер, який є автором цілого ряду статтей, скермованих проти відновлення франко-польського союзу, заявив, що це не лише його особистий погляд, бо цю справу порушували в тому самому дусі на партійних сходинах. В листопаді 1930 року тодішній голова соц.-рад. партії Даляліє заявив отверто, що є противником відновлення союзу з Польщею. В квітні 1931 року міжнародній конґрес радикальних партій в Атенах, в якому виїмково не взяла участь Польща, дарма, що до тої організації належать такі польські радикали, як Тугут, Моу, Ґралінський і ін., — прийняв рішення проти „антагоністичних союзників", а ці рішення французька партія затвердила. Пфайфер пригадує теж, що навіть Бріян, відповідаючи на одну інтерпеляцію Франклін Буйона у справі союзу з Польщею, Румунією і Югославією, заявив, що старі союзи є вже поза скобкою національних турбот і поворот до тої системи був би вже неможливою річю.

Пфайфер пригадує ці подробиці тому, щоби польська прилюдна опінія не думала, що його акція є нова і відокремлена. Він вважає себе навіть приятелем Польщі, але одночасно стверджує, що велика частина франц. громадянства є проти самої засади таких союзів та зокрема в даному випадку вважає, що франко-польський союз затроїв франко-німецькі взаємини. Французи бояться теж, що спір за Поморя може спровокувати нову війну. Тому Пфайфер і його однодумці радять Польщі в її власному інтересі та в інтересі Европи шукати компромісу в цій справі.

Дрібні вістки.

17. квітня починаєтьсу в Римі сесія великої фашистівської ради. Заповіджене експозе про внутрішне та закордонне положення Італії.

Голова клайпедського директоріяту Сімайтіс повідомив пресу, що в клайпедських школах є досі 105 учителів, німецьких горожан. Їх звільнять і заступлять литовцями.

У звязку з т. зв. диким вугляним страйком у півн.-зах. чеськім вугляним басейні та в части остравсько-карвінського басейну соціялісти поставили в парляменті внесення, щоби держава вивласнила копальні.

——o——

Фейлетон „ДІЛА" з дня 6. квітня 1932.

СТ. ЛЕВИНСЬКИЙ. 2)

З Японського Дому.

Церемонні гутірки. — Нелегко порозумітися. — Маски поруч мене.

Потому відкрив я японців. Ранком ходили вони у мягких капцях і широких шовкових кімоно, що вязалися з заду маленькими стьожками-метеликами. Вечором бачив я їх в европейському вбранні, з твердими комірцями на коротких шиях, з руками у кишенях і цигарками поміж зубами. Голосна розмова завсіди тихла, чаїлася, коли я наближався. Церемонні поклони, якась ніяковість у воздусі, а потому всі до одного тихцем утікали кудись у безпечні челюсті своїх кімнат.

І лишався я сам одинокий у мовчазних мурах шкляного замчища. Тоді я втікав у вечірню метушню париських бульварів, думав своїх думок у страшній ґлоті малих каварень або шукав власної тіни над берегами безшумної Сени. Пізно уночі вертався я у шкляне замчище, натискав металевого ґудзика і вся будівля ставала нараз у яскравих вогнях ніби далекозорий маяк морського побережжя. І поволі йшов я під гору широчезними сходами, самотно і беззвучно, як у чародійній казці.

Але одного дня появилася на стіні біля входових дверей маленька карточка, записана японськими знаками, що заповідала спільний чай у великій салі. Великий, низький стіл покрили білим обрусом, в европейську посудину поналивали жахливого чаю, роботи нашої сторожихи і понаставляли тарелі повні тісточок. Довкола стола всі мовчки посідали, ніби черці за святу вечерю. Потому встав один зпоміж них і в кількох словах представився присутнім. За ним устав другий, третій і так черга йшла довкола стола аж зайшла до мене.

Я не був підготований до такої церемонії і не зважився по японському балакати, а сказав тільки кілька слів по французьки. Все одно, мене довго і гаряче оплескували. Після такої церемонії почалася голосна балачка, що була дивним контрастом до попередньої мовчанки. Японці незвичайно балакуча нація, люблять довгі і гарячі дискусії, говорять чергою, не перебивають один одному, але балакають довго і часто. Прислухався я до їхніх розмов, але небагато розумів. Мене привчали у школі дуже складного способу порозуміння, всяких куртуазійних форм, навіть спеціяльних дієслів, а звичайна японська мова зовсім інакша, простіша; те, нащо треба у куртуазійній розмові довгого речення, у простій гутірці вимагає одного-двох слів. Звичайно, для чужинця це ціла нова трудність.

Коли церемонна частина вечора перейшла в інтимніші гутірки, забалакали також мої сусіди. Виявилося, що жовта маска праворуч від мене зі сильно розвиненими щоками і маленькими оченятами, що були ніби дві вузенькі шпарочки повитинані у грубому картоні, прикривала правдивого професора університету в Кіото, вченого ґеографа і спеціяліста від Індо-Китаю. Пан професор, коли сміявся, вздовжав непомірно уста і тремтів легенько на всьому тілі, але сміх оцей, хоч і тривав довго, лишався німий, зовсім так, як на обличчю камяної химери старого готицького храму. Зрештою сміх цей, хоч і мовчазний, став небавком одиноким виявом взаємної нашої прихильности до себе, бо з підручників вивчені французькі фрази пана професора і мої японські, незвичайно скоро вичерпались; повторяти їх більше як двічі було ніяково, а все псевдо-французьке, на що, крім цих фраз, спромігся він і псевдо-японське, що випрів мій мозок, було для нас обох зовсім незрозуміле.

Ліворуч мене сидів молодий студент економічного факультету з Токіо. Я вичував в його мові, поза звичайними чемними конвенансами, також дещо щирої прихильности до мене. Він з незвичайною впертістю вязав докупи ріжні французькі слова, а повторяв їх так довго і вимовляв на всі можливі способи, що я нарешті догадувався і можливого їх змісту. Він мав великі чорні очі. Було у погляді його щось з романтики гарячого півдня. Дивлячись на їх обох, я дивувався расовим нюансам японського народу. Пан професор зі своїми вузенькими очками був без сумніву представником „аристократичного" типу, що виводить себе з азійського континенту, може від монгол. Молодий студент ліворуч це нащадок малайської раси, що у давню давнину збагатила певне своєю кровю народи японського архіпеляґу.

Я ловив часом ще й погляди інших учасників спільного чаю. Були вони здебільша ввічливі (так мені щонайменше здавалося), але виявляли незвичайну полохливість, коли я найменшим хочби рухом виявляв охоту познайомитися ближче з їх авторами.

Японська гутірка затягалася. Кількох учасників поклонившися дискретно віддалося вже до

Закінчив франц. політик свою розмову таким зворотом: „Прошу дарувати мені, що в розмові з вами я висловлювався часто брутально, а місцями може й цинічно, але я є щирий і гадаю, що обидва краї повинні докладно знати, що кожний з нас думає у Парижі і Варшаві!"

Така заява має тому велике практично-політичне значіння, що її автор належить до політичного табору, який по всій імовірності вийде з найближчих парляментарних виборів у Франції сильно скріплений, якщо не рішуче побідний.

Мобілізація на Радянській Україні?

З Риги повідомляють, що більшовицький уряд видав декрет про мобілізацію всіх громадян на Україні, уроджених в рр. 1905—1909 й увільнених від військової служби. Мета тої мобілізації — висилка на Далекий Схід, де мобілізовані будуть працювати на Амурі над будовою укріплень.

Польське товариство „Dzieci na wieś" (Діти на село) і ми.

Поможім завершити будову Діточої Оселі ім. митр. Шептицького!

Маю намір поінформувати наше громадянство про працю одного з численних польських товариств, які розуміють вагу висилки дітей міст на село та звернути увагу нашої суспільности на ту важну, у нас, на жаль, дуже занедбану ділянку.

Перед нами річний звіт з діяльности польського товариства „Dzieci na wieś" (битий у 10.000 примірників). Т-во основане в році 1919 для Львова під протекторатом епископів, шкільного куратора, президії міста і користає з помочи держави, магістрату, Кас Хорих, банків та приватних осіб, а в перших роках користало і з помочи теперішнього президента Злуч. Держав — Гувера, тодішнього харчевого комісаря. Т-во розвиває величаву діяльність на терені Львова вже 13-тий рік.

Вистане поглянути на нижче подані цифри, які покажуть що працю: В році 1918 т-во вислало дітей 101, число осель 3; в р. 1919 — дітей 5.489, осель 134; в р. 1920 — дітей 1.350, осель 18; в р. 1921 — дітей 1.069, осель 17; в р. 1925 — дітей 681, осель 12; в р. 1929 — дітей 967, осель 19; в р. 1930 — дітей 1.104, осель 15; в р. 1931 — дітей 1.238, осель 16. Разом 16.505 дітей, висланих на оселі.

Крім осель згадане товариство організує також півоселі, куди вислано досі понад 20.000 дітей у віці від 7-го до 15-го року.

Оселі мали приміщення у великих шкільних будинках переважно в горах, чи на підгірю на терені Східної Галичини. Вичислимо деякі місцевости: Добромиль, Ільник коло Турки, Корнич біля Коломиї, Печеніжин, Стара Ропа, Стара Сіль (к. Старого Самбора), Рожнітів, Перегінсько, Яблонів і ін. Крім того діти були приміщені у власнім великім мурованім будинку в Хирові.

Удержання осель за рік 1931 коштувало 94.039 зол., на що дали: воєвідська комісія 8.000 зол., магістрат 6.700, оплати Кас Хорих 20.000 інституції й особи приватні 11.000, дирекції шкіл 7.000, батьківські кружки 17.724. Батьки дітей зложили лиш 22.000 зол. Це зіставлення свідчить добре про жертвенність польського громадянства.

Так виглядає праця одного лиш т-ва, і то призначеного виключно для Львова. Кожне місто, навіть місточко, майже в цілій Польщі висилає заходом місцевих товариств сотки тисяч міських дітей у ліси, гори, на сонце та до річних купелів.

А тепер запит: що ми досі зробили в тому напрямі для наших міських дітей?

За ініціятивою п-і О. Бачинської зразу як секція Марійського Т-ва Пань, відтак як окреме т-во, працює більше як 20 літ у нас „Т-во Вакаційних Осель", яке висилає щорічно 100 найбідніших дітей до Милования. Відтак Пласт організує табори діточі і середошкільні, які в останніх роках свого розвою дають щорічно приміщення 500 учням з цілого краю в постійних місцях побуту, і менш-більш 500 учням у таборах мандрівних. З хвилиною, коли розвязано Пласт, продовжує ту працю Т-во Охорони Дітей і Т-во Гігієнічне, але у рямках значно вужчих. Багато труднощів має та праця, як брак відповідних провідників, брак фондів, а найважніше, брак відповідного приміщення, бо з будинків державних користати не можемо.

Розуміли це бувші провідники Пласту, що піддержані нашим Митрополитом, котрий відступив у Підлютім 5-гектарову площу та рішився дати будівельний матеріял, — приступили до будови великої **Діточої Оселі ім. Митрополита Андрія Шептицького.** Після розвязання Пласту підняв ся Головний Виділ Т-ва Опіки над Молодю довершити це діло. І нині докінчує вже будову, переборовши ріжні труднощі, та хоче ще цього літа зібрати принайменше 200 дітей у ній. На цілковите докінчення цеї великої будови потребує Т-во ще грошей і тому на днях розсилає відозви до наших установ та поодиноких громадян, у тій надії, що не найдеться ніодна установа, ніодна людина, яка дорожить нашою молодю, що не кинулаб хочаб малої лепти на ту гарну ціль. В руках їх лежить запорука успішного довершення будови!

Вже всміхається весняне сонце, вже блестять сотки діточих очей радісною вісткою, що небавком прийдуть у гостинні стіни вже **власної** оселі, де у хрустальному воздусі Ґорґан, у проміннях сонця, у бистрій гірській воді збиратимуть сили, ростимуть на славу українського народу. Гроші прошу слати до „Народньої Торговлі", ч. кн. **4477** („Діточа Оселя").

о. Олександер Бучацький.

Генерал Шнайдарек ґубернатором Закарпаття?

Ужгородська „Свобода" приносить таку вістку:

В компетентних кругах розбирають справу злагіднення критичного положення Підкарпатської Руси і невідрадних господарських обставин. Виринула також думка, щоби ґубернатора д-ра Бескида заступити особою з рядів військових. Найвідповіднішим кандидатом на це становище уважають ген. Шнайдарека, котрий визначився як країний начальник у Кошицях.

Премієри Тардіє і Мекдональд перед журналістами.

ЛЬОНДОН, (ПАТ). Премієр Тардіє приняв учора вечером представників преси і заявив їм отсе: Справи, про які будемо говорити з премієром Мекдональдом, дотичать европейських справ, при чому слід памятати, що всі міжнародні справи є нині справами европейськими. Обовязком усіх урядів є тепер удержати засаду взаїмної солідарности. І Франція і Вел. Британія вступлять на шлях тієї солідарности без труду. Абиж оба уряди увійшли на цей шлях з виглядами на успіх, треба, аби вони могли передтим обговорити спільні цілі і намітити шляхи, які до них ведуть.

З черги приняв представників преси Мекдональд, який підкреслив, що Вел. Британія і Франція репрезентують два краї, що бажалиб бути в кооперації з іншими европейськими державами, особливо якщо йде про справи господарські, перед котрими стоїть тепер Европа і цілий світ. Мекдональд зазначив, що є прихильником особистого дипльоматичного контакту і що в теперішній хвилині уважає такий контакт надзвичайно пожиточним. Нині — закінчив Мекдональд — переведемо з премієром Тардіє тільки перегляд ситуації, при чому наші розмови не обмежаться до справ наддунайських, але торкнуться також інших актуальних проблем.

Закарпаття й електрифікація Чехословаччини.

Електрифікція села в Чехословаччині поступає скоро вперед. Для цеї цілі повстала ціла сітка електрифікаційних кооператив і спілок, яких завданням уможливлювати доступ електричної струї найширшим селянським масам. Висліди цеї праці є чималі і треба признати, що Чехословаччина в цьому напрямку йде на чолі інших европейських країв. Однак поодинокі частини республики неоднаково обняті досі електрифікацією села. На першому місці стоїть Чехія, дальше йдуть Моравія і Шлеськ, а на останніх місцях стоять Словаччина і Підкарпатська Україна.

В числах представляється електрифікація села в ЧСР так:

	1928 будо зелектр. громад	1928 або % всіх громад	1930 будо зелектр. громад	1930 або % всіх громад
Чехія	4.239	50.5%	5.164	61.5%
Моравія і Шлеськ	1.306	39.3%	1.959	58.9%
Словаччина	241	6.9%	465	13.5%
Підкарп. Україна	17	3.5%	17	3.5%
Разом	5.803	37.1%	7.608	48.5%

З того виходить, що коли в Чехії збільшилося число зелектрифікованих громад від 1928 р. на 11 прц., на Моравії і Шлеську на 19.6 прц., на Словаччині на 6.6 прц., то на Підкарпатській Україні стан не змінився. В звідомленнях подають, що і тут електрифікацію почали вже інтенсивніше переводити, але щойно в 1931 р., а з цього року ще нема остаточних підсумків. Треба підкреслити, що справа електрифікації села оперта не тільки на кредитах чи допомозі держави і самоврядування, але теж і на самоорганізації села, а вона на українських селах в ЧСР ще досить слабка. Треба надіятися, що електрифікація нашого села на Закарпатті піде тепер живаїше, а до того, коли природні умовини цеї нашої країни для цієї ділянки праці дуже сприятливі. *(Хр.)*

своїх кімнат, нарешті й я вихованувся із зачарованого кола.

З того часу були в мене вже деякі японські знайомства. Коли ранком сходив я сходами вниз на снідання, стиснуло мені руку одно-друге німово або зашепотіли незрозумілу фразу чиїсь викривлені уста. Але найчастіше, з такими раннішими пташками, я обмінювався тільки мовчазною усмішкою і ми вищірювали до себе взаємно зуби як камяні божки із часів індійського ренесансу. Часом приступав до мене сміливіший і продеклямував добре вивчену французьку фразу. Я слухав уважно, притакував головою і мовчки прощався.

Зрідка і я зважувався на японську контратаку.

— О гайо!*) — кричав я назустріч молодому товаришеві, що з доброзичливою усмішкою (і душею на рамени) підходив до мене.

— О гайо.. — повторяв я вже тихше, коли бачив і чув, як заходиться він щирим реготом.

Ці живі відносини тривали аж до інтимного вечору молодих. Вже кілька днів раніше інтригували мене таємні наради деяких молодих японців, що відбувалися завжди у моїй присутности. Зайду я бувало до великої салі або до бібліотеки, а вже кількох молодих японців відскакує від столика, шепоче щось півголосом поміж собою і чемно виблискує очима у мій бік. — Що з цього вийде? — думав я трохи збентежений. А вийшло щось зовсім нетрудне.

(Продовження буде)

*) Це найзвичайніший японський привіт але можна його вживати тільки ранком.

Радянський адмірал Духенов в Італії.

„Ґазет де Льозан" з 31. березня повідомляє, що головний адмірал чорноморської фльоти та морський аташе Шікунський відвідали морські варстати в Трієсті та Монфальконе і цікавилися там особливо монтажем моторів Дісля та турбін. В італійських колах надають велику вагу цим відвідинам, чекаючи великих замовлень. В Римі ходять чутки, пише ґазета, що в ході сучасних переговорів плянується справжнє співробітництво на ґрунті морської техніки між обома державами.

(Укр. Бюро в Женеві.)

ПОВІНЬ У ГАЛИЧИНІ.

На **Стрвяжі** лід зійшов і ушкодив міст у Стерлі, пов. Добромиль. Комунікація возами хвилево здержана. В **Команьчі** на р. Ославі потворилися ледяні запори. Вислали саперів. Евакуували кілька домів; виловили одного топельника. У **Кропивнику** на Стрию ушкоджений міст. У **Залісі** біля Бібрки евакуювали 6 хат біля мосту. У Сокольниках лід на Білці рушив. Сокільники під ледом.

У **Станиславівщині** рушила крига на Пруті та позривала містки і кладки та палі між Делятином і Зарічем. На р. Стрию ушкоджений новий міст. У Синевідську Вижнім комунікація зі Сколем перервана. У місті **Стрию** вода вже вилляла.

Міст у **Розвадові** загрожений. Комунікація між Жидачевом і Іванівцями перервана. Вода в Дністрі біля Галича трохи опала.

Загибіль цивілізації і смертельна загроза...

ВРАЖІННЯ З ПОДОРОЖІ ПО РАДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ.

Нісенітність питань і трудність відповідей. — Пермаментна революція. — Нічого нема! — Гудіння „прімусів“. — Черги. — Масова ненависть і масовий ентузіязм. — Фашизм і комунізм. — Брехливість преси. — Родина. — „Самостійність“ республик. — Загибіль цивілізації.

В останніх двох днях відбулися у Львові, зовсім від себе незалежно, два надзвичайно цікаві відчити про Радянський Союз. З ініціятиви львівських польських консерватистів („Стронніцтво Правіци Народовей“) оповідав у суботу свої вражіння з минулорічної подорожі по Рад. Союзі відомий посол ББ. **Станислав Мацкевіч** (гол. редактор виленського „Слова“). Зновуж у неділю, у салі „Бесіди“, прелеґентом був п. **Іван Джулинський**, український громадянин-галичанин, який від часів воєнного полону залишився на Наддніпрянській Україні та вернув з неї щойно при кінці 1931 року. Нині зреєфруємо згаданий польський відчит, завтраж український, і гадаємо, що нашим читачам буде цікаво познайомитися з інформаціями і думками таких двох зовсім інших одиниць про ту саму країну, якою ми цікавимося більше, ніж хтонебудь у світі.

Пос. Ст. Мацкевіч своїми увагами лише доповнював і підкреслював ті свої спомини й рефлексії, які вилав мин. року у книжочці п. н. „Думка у кліщах“. Відчит, виголошений з питомим прелеґентові темпераментом, а навіть красномовністю, робив на слухачів велике вражіння, головно в тих, які досі мало знали про радянське життя. Говорив прелеґент штрихами. На відчиті був присутній м. і. гурт запрошених українських журналістів. Тут подамо короткий зміст реферату.

Для людини, яка приїзджає з Рад. Союзу, всі питання, які завдають їй люди з Заходу, видаються цілком диковинними. Відповідати на них дуже важко. Річ у тім, що всі інтерпелянти формулують свої питання і хотять заспокоїти свою цікавість — крізь призму европейських відносин і европейських понять про Радянщину. Тимчасом одно і друге не має ніякого застосування до радянської дійсности. Не тільки не можна міряти її прийнятими в Европі нормами, й оцінювати привичними критеріям, але й не можна взагалі — не бачивши нинішньої більшовицької країни — уявити собі того, що там діється.

Наскрізь фальшивим є теж погляд, що устрій держави, який істнує вже яких 14 літ, „стабілізується“ і що тому теж бодай більш-менше „стабілізовані“ тамошні відносини. Більшовицька революція є перманентною революцією у буквальному розумінню. Тамошні відносини є вічно пливкі, характеризує їх щораз щось нове, вічно тріває там революційне напруження нервів і про ніяку стабілізацію у нашому розумінні не може бути мови.

Людина зпоза кордонів СРСР не є зовсім усилі представити собі того жаху щоденного життя, який там панує. Це країна, у якій не вільно народитись ані вмерти. Бо нема пеленок ані колисок (і не можна купити їх за ніякі скарби) і нема домовин. Труни випозичують лише для перевозу мерців із хати на цвинтар, де закопують мерця у сиру землю. Нема по радянських містах нічого, буквально нічого. Коли хто схоче у Москві купити шнурки до черевиків — за ніщо їх не дістане. Не дістане сорочки, капелюха, хустини, — нічого... Появляється масово якийсь сорт краму — і всі його миттю викуповують. Величезні кількаповерхові крамниці (товарові доми) стоять порожнею.

Людина живе в умовинах, про які може дати лише поняття найпоганіший ваґон III. кляси, в якому пасажирі товпляться один на другому. У радянському помешканні чужинця вражає передовсім — безпереривний шум „прімусів“ (спіртових машинок): у кількакімнатному помешканні живе щонайменше стільки родин, скільки є кімнат: вічно одні „співмешканці“ другим наступають на пяти; з усіх сторін можна підозрівати підслух і підгляд шпигуна; нема палива, нема кухонь — усі світять „прімуси“ і скрізь гудуть „прімуси“. З цієї завжди нервової нездорової атмосфери, в якій людина не має хвилини відпочинку і не може на мить зосереджуватись, виходить радянський громадянин на радянську вулицю, яка є знову новим дивоглядом сучасного світа. Серединою вулиці зрідка, від часу до часу, їде якесь урядове авто чи переповнений трамваєвий віз, а тротуарами переливається густа маса народу. Але найбільш характеристичною рисою радянських вулиць є довжезні черги людей, які видно скрізь довкола: сотні і тисячі людей, старих, молодих і дітей, які від білого ранка до пізньої ночі на щось вичікують або до когось чи до чогось хотять дістатися. Коли кажуть чужинцеві, що на Радянщині всі завжди працюють, мимохіть вириває питання: хтож у такому разі складається на ті вічні і безконечні черги?!

Про настрої мешканців можна сказати коротко: масова, небувала і нечувана ненависть до більшовиків і комун. устрою цілого старшого покоління, яке памятає передбільшовицькі часи та масовий фанатичний ентузіязм новим устроєм і новими гаслами молоді, яка не бачила, не знає і не уявляє собі нічого іншого. При всьому істнуючому террорі — старше покоління не криється зі своєю ненавистю. Приїзжих чужинців — головно поляків — (а кожного закордонця негайно пізнати по одязі) разураз інтерпелюють випадкові людці (візники, прості баби), чи швидко прийдуть із заходу війська і „визволять“ громадян СРСР з „більшовицької неволі“. Спершу відноситься вражіння, що це наслані провокатори, однак на ділі так не є. ГПУ навіть не старається опановувати тої ненависти старших, зрештою само належання до старшого покоління є „злагіднюючою (облекшуючою) обставиною“: до кожного старшого ставиться влада зі зневажливим легковаженням. Зате молодь є не лише протеґована, але взагалі є в СРСР усім: можна бачити нпр. 18-літню дівчину (здебільша жидівочку) на чолі великого тресту, молоді хлопці займають найчільніші посади. Захоплення молоді пануючою системою є таке надзвичайне, що можна назвати це лише еґзальтацією, якоюсь хоробливою психозою. Молодь має теж зовсім гумористичне поняття про Европу: що там, в Европі, на кожних 1000 нуждарів-невільників, сидить один буржуй із великим животом і тільки пирує та віддається розпусті. Питання, які завдають приїзжому до Радянщини чужинцеві, подобають на жарти: взагалі у СРСР істнує цілком фантастичне поняття про те, що діється в Европі.

Порівнювання фашизму з комунізмом є нісенітне. В Італії істнує диктатура, істнує гостра пресова цензура, політ. опозиція не має свободи рухів. Але ніхто не каже там викладати фізичної ґеоґрафії, математики, хемії чи ґеольоґії з фашистівського погляду! В більшовії усі предмети науки та взагалі всі ділянки людської думки мусять бути навчані з клясово-пролетарського становища! Наука є таким самим джерелом і засобом політичної пропаганди, як усе життя. Скрізь — дома, на вулиці, у школі, у трамваї, в газетах, у кіно й театрі — царить всевладно і виключно лише пропаганда, поза якою на ніщо інше нема місця. Щодо преси — не можна їй вірити: більшовицька преса все перебільшує, а то й зовсім видумує — так само позитивні як і неґативні факти, якщо це потрібне для тактики комуністичного проводу. Так нпр. преса роздуває якийсь факт усунення якогось провінціонального урядовця-білорусина, якщо в тому часі йде кампанія за білорусизацією.

Робітники є упривілейованою клясою і живуть краще, ніж партійні комуністичні достойники. А проте життева стопа рад. робітника є безконечно нижча від робітника в Европі. „Аристократією“ у СРСР є театральні артисти. Верствою, позбавленою усяких прав, є „лішенці“ і це явище є надзвичайно цікаве та складне. Лішенцем став нпр. студент, про якого довідаються, що його батько колись наймав робітників до праці, або що його батьком був старшина чи т. п. Як ті люди, позбавлені всякої можливости заробітку, без харчевих карток, без громадянських прав, — як вони жиють і можуть жити — це тайна.

Родина в нашому розумінні не істнує просто тому, що члени рідні ніколи не мають часу ні змоги стрічатися. Батьки стоять у „чергах“, їдять по установах, діти у школах, де виховують їх проти батьків і в ненависти до своєї рідні. Дитина є вічно розпропаґандована. Однак нпр. мораль стоїть розмірно високо: так нпр. нема зовсім явної ані тайної проституції, йде пропаґанда проти розводів, жінку викидають з праці за зігнання плоду.

Найбільш покривдженими вважають себе самі москалі, які в усх „самостійних“ чи автономних республиках мусять учитись чужих мов. Так нпр. у Казані є лише татарський університет і всіх москалів татаризують. Комедія „самостійности“ національних республик находить нпр. свій вислів у постанові законів, що кожна республика „має право“ „відділитись“ від Союзу, але — вся земля є власністю Союзу...

Радянщина є загибіллю цивілізації в одній великій державі і смертельною загрозою руїни цивілізації у цілому світі.

——o——

Спростування Воєвідського Уряду.

У Львові, дня 31. березня 1932.

Львівський Воєвідський Уряд ч. АА.5/7 ех 1932. У справі перепису населення.

СПРОСТУВАННЯ.

Дотично нотатки, поміщеної в „Ділі“ ч. 290. з 27. XII. 1931. р. під. наг. „З конскрипційних практик“ (Сокальщина) — Воєвідський Львівський Уряд просить на підставі пар. 19. пресового закону з 17. XII. 1862 р. В. Д. З. ч. 6: з 1863 р: помістити в найближчому числі отсе спростування:

Неправдою є, начеб-то списовий комісар в Сокалі Шайнер вписував до списових формулярів руську мову, як мову матірню, а коли заінтересовані відмовились від підпису, відходив з непідписаними списовими аркушами Зате правдою є, що списовий комісар Шайнер вписував списуваним особам таку матірню мову, яку вони подавали. Отже оскільки списувані особи подавали мову українську як мову матірню, то списовий комісар Шайнер вписував таку мову до дотичної рубрики списового формуляря „А“. В одному випадку за згодою голови дому вписав згаданий комісар до вписового формуляря руську мову, як мову матірню. В часі виповнювання списового аркуша прийшла до помешкання дочка голови дому і намовила маму, щоби ця додатково домагалася вписання української мови, як мови матірньої. Шайнер вдоволив бажання, переписав дотичний списовий аркуш, вписуючи до нового аркуша українську мову, як матірню.

Неправдою є, начеб-то списовий комісар Ратусінський не хотів давати двомовних списових аркушів, а вчинив це щойно на рішуче домагання інтересантів та під загрозою відмови у списі. Зате правдою є, що Ратусінський списував на двомовних формулярях, коли тільки списувані того домагалися.

Неправдою є, начеб-то списовий комісар Спачинський не завсіди виповнював рубрику: матірня мова списових аркушів. Зате правда, що рубрики ті він виповнював завсіди у приявности сторін.

Неправдою є, начеб-то списовий комісар Квятек при виконуванні своїх списових функцій легковажив зізнання господарів дому і вдоволявся лише інформаціями дітей. Зате правдою є, що Квятек запитав завсіди інформацій голови дому, при чому трапився випадок, що один із списуваних зажадав від Квятка вписання до списового аркуша української релігії, а цього він не вчинив, мотивуючи тим, що української релігії нема.

Неправдою є, що вчителька Романовська в Переспі не виповнювала українцям рубрики списових формулярів „матірня мова“ і веліла такі невиповнені списові формулярі підписувати заінтересованим. Зате правда, що Романовська виповнювала списові аркуші згідно із зізнаннями сторін та цілковито виповнені давала до підпису заінтересованим.

Неправдою є, начеб-то Гриць Корнацький, мешканець гром. Переспи, римо-кат. обряду, казав вписувати до списового аркуша українську матірню мову, а коли про це довідався учитель із Сокаля Старжецький, приїхав на слідство і згадану рубрику поправив на польську. Правдою є, що начальний списовий комісар Старжецький у III. районі переводив контролю свого району та прибувши до Переспи й переглядаючи списові аркуші, предложені йому місцевим списовим комісарем, завважав, що у списовому аркуші Яна Корнацького вписано релігію: римо-кат., а матірню мову: українську, наслідком чого зродилось у нього підозріння, що згадані рубрики виповнено мильно або через помилку, або з розмислом. Для вияснення цієї справи візвав Старжецький Корнацького, який у присутности свідка заявив, що його матірньою мовою є мова польська. З уваги на таку заяву, Старжецький поправив згадану рубрику списового формуляря.

Неправдою є, начеб-то Ян Сеченько, списовий комісар у Боратині, не виповнював для українців рубрики списових формулярів: матірня мова, або виповнював їх незгідно з інформаціями сторін, чи то також пропустив доми українських господарів, а саме: Василя Чмерука, Семена Шалате, Василя Шалате, Івана Богуна, Гринька Ґеруса і Василя Шакули. Зате правдою є, як це арештою стверджив списовий референт сокальського Староства, що списовий комісар Ян Сенечко переводив спис по всіх домах, отже і в домах вище згаданих осіб, на всіх рубриках згідно із зізнаннями сторін.

Неправдою є, начебто урядовець Староства в Сокалі Полер грозив Семенові Олексевичеві, який домагався вписання української мови, як мови матірньої, що буде сидіти за це 4 тижні в арешті.

Зате правдою є, що внаслідок внесених скарг був делєгований до Боратина асесор сокальського старостства і списовий референт Полер, який на місці провірив, що в у сіх аркушах вписано українську мову як матірню мову та що взагалі всякі списові чинности відбулись згідно з обовязуючими приписами. З уваги на це Полер заявив тим, що скаржились, що оскільки повторяться такі безпідставні скарги, які тільки утруднюють списову акцію, то ті, що внесуть такі скарги, будуть потягнені до строгої відповідальности.

Неправдою є, будьто би списовий комісар у Горбкові, учителька Лясковська, членам українських родин вписувала польську мову як матірню. Зате правдою є, що Лясковська виповнювала списові формулярі згідно із зізнаннями сторін.

Неправдою є, будьто би командант постерунку панств. поліції з Тартакова арештував і вдарив в лице Гриця Никона, мовлячи: „Вже вам позагоїлись рани в минулого року". Зате правдою є, що в часі спису населення донесено командантові постерунку п. п. в Тартакові, що в громаді Горбків Гриць Никон переводить спис на власну руку в цій громаді, хоч його ніхто до того не уповажнив. З уваги на те згаданий командант пост. п. п. за посередництвом начальника громади в Горбкові візвав, щоб той явився на постерунку пол. п. в Тартакові для вияснення справи. Після переслухання Гриця Никона негайно випущено. Отже неправдою є, що командант постерунку п. п. в Тартакові бив Гриця Никона або уживав вищезгаданих виразів.

Рівнож неправдою є, що у звязку із списом населення в сокальському повіті п. поліція когонебудь, а особливо вище згадані особи, що їх поіменно в повищій нотатці, арештувала, чи то у звязку в цим переводила якісь чинности. Зате правдою є, що д-р Лев Хоміцький (Хомінський? — Ред.) зі Сокаля враз із деякими особами заініціював у часі тревання другого спису населення приватний спис населення та видав при тій нагоді проти властей підбурюючу відозву, а також заангажував до цієї нелегальної списової акції культурно-освітнє товариство читальні „Просвіти" в сокальському повіті. З рамени товариств перевели той безправний спис населення в Перетичах і Горбкові Теодор Щудло, Карп Савчук, Петро Дацюк, Дмитро Сорока, Гринько Никон, Матвій Вавренчук, Володимир Коханчук і Матвій Олесько, як члени „Просвіти, ділаючи свідомо проти статуту своїх товариств і прибираючи безправно характер списового комісаря. Проти вище згаданих зроблено судово-карне донесення в напрямі проступків з § 286, 287, 300 і 333 к. з.

За воєводу:
Квасневський.
Начальник Виділу

ОСТАННІ ВІСТИ

ВІДПУСТКА ПРЕМ. ПРИСТОРА.

4. квітня премієр Пристор виїхав із жінкою на кількаденну відпустку до Криниці. У звязку з відпусткою появилися були чутки, що Пристор поїде до Гелювну.

ПРОФ. БАРТЕЛЬ ВИДАСТЬ ОПІНІЮ.

Проф. Бартель, який брав участь у конференції бувш. премієрів у президента Мосціцького, щоби висловив свою думку про господарське положення, сказав, що могтиме зробити це щойно тоді, як йому м-ство скарбу дасть точні дати. Тому проф. Бартель уложив квестіонер із подрібними питаннями, на які м-ство скарбу має негайно відповісти. Речинець найближчої конференції на 20. квітня устійнили в порозумінні з проф. Бартлем. Він того дня виголосить експозе.

ПОВІНЬ.

БЕРЕЖАНИ, 4. IV. ПАТ. Міст на Стрипі між Глиною та Плавучою зірвала крига. Комунікація між тими громадами перервана. Міст у Бережанах на Зол. Липі на гостинці Бережани—Тернопіль поважно загрожений. Найбільше загрожені села: Саранчуки та Жовнівка. В Саранчуках 12 хат залила вода, в Жовнівці 5. Коли вода й дальше підиматиметься, треба буде евакуувати ті села. Загрожені теж села: Лапшин, Гиновичі, Жуків і Потутори. На бережанськім ставі є ще груба поволока леду. Загроженої греблі пильнує військо. Також положення на ставах в Урмані та Плотичі.

СОКАЛЬ, 4. IV. ПАТ. Леди на Бузі не рушили; зірвали один із трьох мостів у Сокалі (під Бернардинами). Вода 4 м. понад звичайний рівень.

СТАНИСЛАВІВ, 4. IV. ПАТ. Вода на Дністрі підноситься, доходить до 2.70 м. понад зв. рівень. У Жидачівщині залила вода багато левад і піль. У Гніздичеві почасти евакуували населення.

БОРИСЛАВ, 4. IV. Як стали топитися сніги в гірській частині Дрогобиччини в околиці Мальмштралю люди того села завважили в лісах багато неживих оленів. Погинули вони бо не мали паші.

СТРИЙ, 4. IV. ПАТ. Леди рушили в гор. Стрия та Опору. Вода піднеслася на 2.25 м., в Жидачеві на 3.18 м. понад зв. рівень. Сплинаючий лід знищив міст на р. Стрий, який побудували в 1931 р. У Сільщині між Святославом і Бескидом та в Головецьку біля Тухлі мости ушкоджені.

РОЗПРАВА ПРОТИ ШТЕРНА.

МОСКВА, 4. IV. ПАТ. Нині почалася в колегії військ. найвищого трибуналу розправа проти Штерна, який стріляв до радн. німецької амбасади Твардовського. Обвинувачує нарком. справедливости Криленко. Візвали 8 свідків. На сьогоднішній розправі були члени німецької амбасади з амб. Дірксеном і представники інших посольств, м. ін. польського. Є теж більшовицькі та закордонні кореспонденти.

Акт обвинувачення каже, що Штерн у слідстві зізнав, що атентат мав політичний характер і що він мав убити Дірксена, щоби скомплікувати політичні відносини між СРСР і Заходом, головнож, щоби перешкодити розвиткові приязних взаємин із Німеччиною. Штерн ділав із намови Василева, який робив це в порозумінні з товаришами. Розмови між Василевом і Штерном торкалися того, що треба почати чинну боротьбу проти більшовицької влади. Колиб Німеччина зірвала взаємини з СРСР., то й інші держави виступили би агресивніше проти СРСР.

ГРАНДІ ВІДІХАВ ДО ЛЬОНДОНУ.

РИМ, 4. IV. ПАТ. Мусоліні приняв Грандія та розмовляв із ним у справі льондонської конференції, яка збирається 6. квітня. Опісля Гранді відіхав до Льондону.

НОВИНКИ

— **Конфіската „Діла".** Вчорашне число „Діла" (74) підпало конфіскаті за три місця передової статті „За три роки". Це вже 8-а конфіската нашого органу в цьому році.

— **Виклад про мірництво продовжений.** В середу 6. квітня ц. р. в салі Українського Технічного Т-ва, вул. Косцюшка 5/І., в год. 6.30 веч. відбудеться продовження викладу інж. Богдана Шведа на тему: „Практичне виконання помірів при зорганізуванні трьох інструкцій та застосуванні найновіших інструментів". Після відчиту широка дискусія. Просимо Ш. Товаришів на виклад численно прибути. Гостям завсіди раді!

— **Служба Божа в радіо.** В четвер, 7. квітня (Благовіщення Пр. Діви) львівська радіостанция передаватиме Службу Божу з Волоської церкви. Службу Божу править о. кан. Лопатинський, проповідь виголосить о. д-р Г. Костельник. Предстоячі: о. Ю. Дзерович, о. д-р Костельник. Початок в год. 10. передпол.

— **Українська авдиція львівської радієвої станиці.** В середу 6. квітня ц. р. в 12.10 год. львівська радієва станиця надаватиме слуховий образ поеми Тараса Шевченка „Гамалія" (музика Лисенка) у виконанні хору Головної та Філіяльної української гімназії у Львові. Деклямація під кермою д-ра Яр. Гординського, музичний керманич проф. Богд. Вахнянин, при фортепяні проф. Кудрик. Перед цією авдицією виголосить реферат дир. Лукіянович (польською мовою).

— **Радієва Анкета.** Радієва Комісія скликує на день 8/4, пятниця, в 18. год. в канцелярії „Просвіти", Ринок 10/II. Радієву Анкету в справі основання Українського Радієвого Товариства. Заінтересованих прохається прийти численно. — **Радієва Комісія.**

— **Театр ім. Тобілевича у Львові.** До Львова загостить на кілька вистав Театр ім. І. Тобілевича. Дасть такі вистави: Неділя 10. IV. 1932. год. 3.30 пополуд. — **„Розведена",** оперета в 3 діях, муз. Фалля. Неділя 10. IV. 1932. год. 7.45 веч. — **„Пан Директор",** комедія в 3 діях Біссона та Карре — постановка В. Блавацького. Білети раньше продає Союзний Базар при вул. Руській. Адміністрація Театру просить українське громадянство дати на два дні приміщення артистам Театру. Адреси подати до С. Базару.

— **Пересторога перед злодіями.** З огляду на поширювання випадків обікражі емігрантів, що приїзджають до Варшави за візами чи до транспортів, просять нас перестерігти емігрантів, щоби вони ані у залізничих возах, ані на двірці чи вулиці не заводили розмов з незнайомими людьми, а за всякими вказівками чи інформаціями звертались виключно до кондукторів або мундурової поліції. Емігранти, що приїздять у Варшаву по американську візу, повинні мати адресу американського консуляту (Ясна 11 або Шкільна 2) і тямити, що візу дістати можна лише в бюрі і там вплачувати належність (по 10 долярів від особи). Незнайомі люди, що зачіпають емігрантів і заявляють готовість помогти їм чи то в консуляті чи у лікаря — це звичайні обманці й злодії. Як хто хоче їхати до Південної Америки або до европейських країн і зголошується по візу в дотичному консуляті, повинен тямити, що візу видається в бюрі консуляту, а не в приватному помешканні, коридорі, чи брамі, куди ведуть емігрантів обманці-злодії. Також само перестерігається емігрантів перед закупом „золота" і „брилянтів" від принагідних вуличних купців.

— **Друкарі „Бібльосу" демонструють.** 25 страйкуючих робітників друкарні „Бібльос" хотіли демонструвати перед друкарнею при вул. Японській 7. Поліція не допустила до демонстрації. Тоді страйкарі розділилися на два гуртки: один гурток пішов під дім дир. „Бібльосу" Нагірного при вул. Здоровля ч. 5, де вибили шибу в його хаті, другий гурток вибив 8 фронтових шиб і дві бічні у митрополичій палаті при пл. Юра. Поліція веде слідство.

— **Кровава сутичка з новобранцями.** В понеділок на вул. Вулецькій прийшло до авантюри між новобранцями та вояками, що їх відпроваджували. Кількох новобранців не хотіло йти в рядах. Польські часописи твердять буцімто один із новобранців кинувся на прохожого старшину з ножем. Вояк ударив прикладом кріса того новобранця в голову. Залитого кровю забрали до шпиталю.

— **Американський влом у Львові.** При вул. Листопада ч. 24 до хати промисловця Фогеля (який є у Відні) вдерлися нічю бандити, виломивши двері залізною штабою. На балькон дісталися були шнуровою драбиною. Наймичка зімліла, як побачила вломників, а вони опісля заспали її наркотиками. Злодії ходили в гумових пантофлях. Працювали в кімнаті Фогеля яких дві години, всеж Фоглева нічого не чула. Тоді теж вернули до хати гості Фоглів Генігсберг і його дочка, та вони теж нічого не запримітили й пішли спати. Генігсберґерівна розмовляла з Фоглевою до 2-ої год. вночі. Вломники весь той час господарили. Розбили касу, забрали біжутерію, акції, готівку, старі срібні та золоті гроші, кілька фляшок лікеру. Оставили лише золоте перо, бо мабуть не запримітили. Спакували всі річи та вийшли вже не кухнею, а головними дверми. Та видно не могли відтам видістатися, тому вернулися до кабінету, причепили другу шнурову драбину до вікна й зійшли на подвіря. Про влом довідалися в хаті щойно в 8 год. рано. На місці біля каси оставили злодійські причандали, залізну руру, а в городі біля дому гумові пантофлі та фляшку лікеру. Поліція веде слідство.

— **Смертний присуд у Львові.** Суд присяглих у Львові розглядав справу 28-літньої Роз. Рось із Жовкви, яка 10. вересня м. р. втопила в криниці у Скваряві Новій свою 2-літню нешлюбну дитину. Рось зізнала, що зробила це, щоби позбутися клопоту, бо батько дитини Пеняк покинув її перед самим шлюбом. Присяглі 7 голосами потвердили питання про душогубство, а заперечили начеб ділала в афекті. На тій основі трибунал засудив обвинувачену на шибеницю. Засуджена зголосила касацію.

— **Самогубство львівського купця у Варшаві.** У Варшаві в готелі повісився львівський купець Корн, співвласник деревної фірми Люстман і Корн при вул. Городецькій 37. Він уроїв собі, що спілка збанкротує й це довело його до самогубства.

— **Новий російський щоденник у Варшаві.** Російський щоденник „За Свободу", що виходив 12 років у Варшаві, з днем 3. IV. ц. р. припинив своє істнування. На його місці буде виходити великий ілюстрований денник „Молва". Як зазначено в прощальній статті у „За Свободу" пера Д. Філософова, новий денник матиме ту саму програму, що й „За Свободу".

— **Десятки тисяч родин мусить шукати мешкання.** З огляду на те, що оголошений декрет Президента Річипосполитої у справі припинення ексмісій, не згадує нічого про мешкання 3- і 4-кімнатні, у найближчих днях стануть правосильні присуди щодо цих мешкань. Досі союзи коміршиків у Варшаві обчислили, що така ексмісія жде 9000 родин.

— **Питання, на які мусять відповідати професори.** „Газета Варшавська“ наводить цікавий документ, який дістали від ректора професори одної із вищих шкіл у Кракові. Є це довірочний обіжник, що покликується на документ із Міністерства Освіти і прохає професорів до 10 березня відповісти на такі запити: 1) Чи брали ви діяльну участь у збройній боротьбі із урядами займанщини перед вибухом світової війни? 2) Чи займались ви самостійницькою працею перед вибухом світової війни? 3) Чи підчас світової війни служили ви в леґіонах і були членом польської військової організації? 4) Чи є ви інвалідом польських військ із доби боїв 1918—20? Обіжник сильно налякав учених. Наукові здібности, як відомо, рідко йдуть у парі із фізичними даними і военними заслугами.

— **Бліни для марш. Пілсудського.** „Ґазета Польска“ в дописі з Гелюану повідомляє, що коли маршал Пілсудський відвідав короля Фуада, то з чемности хотіли його приняти польським обідом. Як перша страва прийшли бліни з каваром. Кореспондент каже, що кухар переплутав у гастрономії Варшаву з Петербурґом.

— **Бойкот німецьких і американських фільм.** При кінці минулого тижня радив у Катовицях зїзд власників кін із воєвідств Шлеська та Кельц, разом із представниками Лодзі, Варшави та Познаня. На цьому зїзді рішили бойкотувати німецькі та американські фільми. Цей бойкот звязаний із домаганнями польських кінових підприємців, щоби німці та американці знизили їм на 30 відсотків ціни на фільми. Німецько-американські фірми відкинули цю пропозицію. Згаданий бойкот сильно погіршив уже невеселий стан кін у Польщі. Німецькі фільми стоять на дуже високім рівні, а американська продукція перевищує всі інші. Англійські, з огляду на валюту, відпадають автоматично; із радянськими нема звязку; італійські дуже пересічні та нечисленні, лишаються єдині — французькі.

— **Зїзд психотехніків.** У психотехнічнім інституті у Відні засідає щорічний зїзд австрійських психотехніків. Проводять ним наперемінy голова віденської комісії д-р Роберт Лянґ, директор психольоґічного інституту при берлінськім університеті д-р Ганс Руп і керманич віденського психотехнічного інституту інж. Карло Гакль.

— **Дотепні контрабандисти.** У Відні арештували одного перського купця Ягія Рагім, що займався контрабандою золотого піску дуже дотепним способом. Якийсь його спільник із Тегерану присилав йому кошики з бресквами. Рагім продавав такий невинний овоч як брескву. Та в кожній із них замість зернят були зернятка золотого піску, зручно загорнені в шовкову матерію того самого коліру, що овоч.

— **Скарга проти Марлени Дітріх.** Жінка відомого німецького режисера Штернберга внесла віддавна скаргу проти відомої фільмової артистки Марлени Дітріх. Вона обвинувачувала її, що звела її мужа і домагалась за це 600.000 долярів відшкодування. У скарзі Штеребергова наводила докази, що княже помешкання Дітріх улаштоване за гроші Штернберга. На розправу ждали кіномани із великою цікавістю. Яке-ж було їх розчарування, коли преса принесла звістку, що Штернбергова взяла свою скаргу назад і прохала вибачення Марлени листовно, бо переконалася, що впала жертвою злобних наклепів. Марлена Дітріх, як загально відомо, зразкова дружина і зводить мущин тільки на екрані

— **Памятник Леніна в Ленінграді.** Більшовицький уряд має намір розписати міжнародній конкурс на проект памятника Леніна у торговельній пристані в Ленінграді. У основу проектів памятника покладене гасло „Ленін і марксизм, імперіялістична доба і пролетарська революція“; він матиме 110 метрів понад поверхню моря і коштуватиме 6 міл. рублів. Проекти треба присилати найпізніше до 15 вересня. У конкурсі можуть брати участь усі особи або орґанізації без огляду на державну та національну приналежність.

— **У кількох словах.** Німецькі кінові фабрики „Уфа“ та „Тобіс“ зачинили свої кіна в Ню-Йорку; тимсамим усі німецькі кінові підприємства зірвали звязки із американським кіновиробництвом. — У Берліні помер композитор Гуґо Кавн у 70 р. життя. — У ню-йорській вязниці Сінґ-Сінґ виконали чотири смертні присуди на бандитах, з яких ніодин не скінчив 25 літ; інші вязні, їхні приятелі, приняли присуд із радістю, тому, що вони нарушили товариський закон „підземелля“ і зрадили своїх товаришів. — 5-го квітня будуть у Франції зачинені на цілу добу всі кіна та театри, на знак протесту проти занадто малої знижки податків принятої парляментом. — Американська поліція надалі шукає за сином Ліндберґа, що його схопили бандити; розшуки ідуть також в Европі. — У франц. місті Не-ле-Мін відкопали підчас каналізаційних робіт кістяк мущини, що має виразні ознаки з доби ґалльо-римської; подібну знахідку зробили в цьому-ж місті 100 літ тому.

СПОРТ.

Курси спортових суддів У. С. С.

Український Спортовий Союз уладжує впродовж місяця квітня курси спортових суддів з осьтаких ділянок: легкоатлетика, плавання і спортові гри (кошівка, відбиванка та ґазена). Курси будуть відбуватися у вечерніх годинах в домівці У. С. С. К-у в Акад. Домі. Зголошення приймають безпосередньо перед курсом. По скінченні курсу учасники обовязані відбути іспит на суддю. На першу чергу йде курс легкоатлетичний, що відбудеться в середу 6. IV. в год. 19.30 в Акад. Домі.

Змагання за середньо-европейську чашу д-ра Швелі

Чеський премієр міністрів д-р Швеля уфундував у 1928 р. перехідну чашу, за яку змагається пять найліпших професійних репрезентацій копаного мяча: Австрії, Італії, Мадярщини, Чехословаччини й Швайцарії. Одна тура змагань за чашу тріває два роки, коли-то кожна репрезентація стрічається з другою двічі.

Перший раз (1929-30) добула чашу Італія (11 пунктів), дальші місця заняли Австрія і Чехословаччина (по 10 п.), Мадярщина (9 п.) і остання Швайцарія (0 п.).

В цьому році закінчать репрезентації згаданих держав другу туру змагань (1931-32) і чашу добуде правдоподібно Австрія, яка вже тепер завдяки ліпшому відношенню воріт находиться на першому місці, перед Італією.

Порядок по дотеперішніх змаганнях представляється ось-так:

1. Австрія 6 гор, 3 вигр., 2 рем., 1 пр., 8 п., в. в. 15:7.
2. Італія 6 гор, 3 вигр., 2 рем., 1 пр., 8 п., в. в. 12:8
3. Мадярщина 5 гор, 1 вигр.,3 р.,1 пр., 5 п., в.в. 13:10.
4. Чехосл. 4 гри, 1 вигр., 2 рем., 1 пр., 4 п., в.в. 13:10.
5. Швайцарія 5 гор, 0 вигр., 1 р.,4 пр., 1 п., в.в. 7:25

До розіграння лишилося ще отсих 7 стріч: Швайцарія — Чехословаччина (17. IV., Ціріх), Чехословаччина — Австрія (22. V., Прага), Мадярщина — Італія (Будапешт), Австрія — Швайцарія (Відень), Чехословаччина — Італія (Прага), Мадярщина — Чехословаччина і Швайцарія — Мадярщина.

Змагання за чашу д-ра Швелі мають величезну популярність у масах і стягають постійно по кількадесять тисяч виділів. Д.

Оснування філії К. Л. К. у Космачі.

20. III. відбулися основуючі Заг. Збори КЛК філія Космач в присутності 30 членів. До Виділу війшли: голова — Андрій Кіфяк с. Миколи, заступник гол. Породрук Кирило с. Гриця; секр. Породрук Семен с. Миколи, скарбник Бобяк Василь с. Василя, господар Клапчук Андрій с. Петра, справник Петрованчук Палій с. Юрія. До контрольної комісії: Гаврищук Гриць с. Василя, Породрук Василь с. Петра, суддя Шумилович Ярослав.

На Зборах був присутній та виголосив організаційний реферат п. Мочерняк Василь з Ворохти, організатор КЛК філія Ворохта. Крім нього промовляв 70-літний господар Лендюк Дмитро, який повитав оснування філії та висказав побажання величного розвитку лещатарського спорту в Космачі. На цілі філії зложив інж. О. Пежанський зі Львова 20 зол. Ще в найближчому часі КЛК відкриє філії в таких місцевостях: Соколівка п. Косів, Шешори п. Пістинь, Березів Нижний п. Яблонів і Микуличин. Організаційну поїздку по цих місцевостях зробив (на лещатах) п. Мочерняк Василь — КЛК філія Ворохта, за що Виділ КЛК Львів складає йому щиру подяку. Новововідкриті філії організують на літо легкоатлетичні секції. КЛК робить заходи, щоби в найближчому сезоні мати зорганізоване ціле Підкарпаття сіткою лещатарських організацій.

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 4. IV. 1932 за масло експортове та десерове пріма 3·40 зол., за літру молока 19—20 сот., літру сметани 1·10 зол., копу яєць 3·00—3·30.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.

Вівторок, 5. IV. год. 7.30 веч. „Дзяди“.
Середа, 6. IV. год. 7.30 веч. „Люди в готелі“.
Четвер, 7. IV. год. 7.30 веч. „Дзяди“.
Пятниця, 8. IV. год. 7.30 веч. „Гуґеноти“.

Театр Ріжнородностей.

Вівторок, 5. IV. год. 7.30 веч. „Мезальянс“.
Середа, 6. IV. год. 7.30 веч. „Мезальянс“ (вистава закуплена).
Четвер, 7. IV. год. 7.30 веч. „Мезальянс“.
Пятниця, 8. IV. год. 7.30 веч. „Мезальянс“.

Кіна.

АПОЛЬО: „В раю“ (Анні Ондра“).
КАСІНО: „Опир Парижа“ (Джон Гільберт).
КОПЕРНИК: „Хай живе свобода!“
ЛЕВ: „Дикі поля“
МАРУСЕНЬКА: „Хай живе свобода!“
МІРАЖ: „Роман із поручником“ (Льоренс Тібет).
ОАЗА: „Марлу“.
ПАН: „Під курателею“(Власта Буріян)
ПАЛЯС: „Лідівка розводиться“ (Ліліян Гарвей).
ПАСАЖ: вечинний.
СОНЦЕ: „Пат і Патахон, як газетярі“.
СТИЛЕВЕ: „Севілля місто кохання“ і комедія „Лаврі й Гарді“.
УТІХА: „Поворот“ (Бенкрофт), „Любовні авантюри“ (Ґарі Лідтке).
ХИМЕРА: „Мароко“ (Марлена Дітріх).

Програма радіо.

Четвер, 7. квітня 1932.

Кенігсберг (217,1) 11.30—13 Популярний концерт з Гамбурґа. 16.30—18 Оперова орхестра. **Ляйпціґ** (259,3) 16.00 Концерт симф. орхестри Вебера. **Братіслава** (278,8) 16.10 Концерт. **Таллін** (509,3) 19.05 Концерт під дир. Круля. **Бреслав** 21.00 Композит. концерт Німана. **Мілян** (331,4) 21.00 Опера. **Брно** (341,7) 18.25 Нім. авдиція „Гете“ радіодрама Крайслера. **Штрасбурґ** 345,2) 21.30—23.30 Симф. концерт. **Льондон** (356,3) 22.00 Камер. концерт. **Гамбурґ-Ганновер** (566) 20.00 Концерт хору і орхестри. **Берлін** (419) 16.30 Камер. музика. 20.00 Весела авдиція. **Рим** (441,2) 20.45 Симф. Концерт. **Відень** (512,2) 16.20 Фортепяновий квінтет. 20.45 Невідомий Гайдн.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 6. квітня 1932.

Львів (384,7) 11.45 Трансмісія з Варшави, щоденний пресовий огляд. 11.58 Час із Варшави. **12.10 Шкільний поранок „Гамалія“, слуховий образ на підставі поеми Т. Шевченка, у виконанні учнів укр. державної гімназії у Львові. Попередить вступне слово проф. Д. Лукіяновича.** 12.35—13.10 Концерт з грам. плит. 15.00 Грам. плити. 15.45 Біржа з Варшави. 16.10 Грам. плита. 16.15 Спортовий комунікат з Варшави. 16.20 Відчит про „Польську книжку про Манджурію“. 16.35 Оперові й оперетові арії. 16.55 Лекція англійської мови. 17.10 Відчит з Варшави про повстання монет і банкнотів. 17.35 Популярна музика. 18.50 Ріжнородности. 19.25 „Козаки у службі Польщі“ — відчит д-ра Казимира Тишковського. 19.40 Грам. плита. 20.00 Трасм. з Варшави: Муз. фейлетон про „Сонячну організацію Россінія“ (ред. Цезарія Еллента). 20.15 легка музика з Варшави. 21.15 Камеральний концерт з Варшави. 23. Танечна музика з Варшави.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

У четвер, 7. квітня в 4. год. попол. уладжує II. держав. учит. жін. семинарія Концерт у шану Т. Шевченка в салі „Народнього Дому“. Білети продаватимуть у касі Театру Ріжнородностей у середу між 3—5, в четвер між 10—12 і 2—4 год. 1650 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ДАРОМ — коронки кльоцкові 9 сотиків; Таблетки від 28 сотиків, Брокати від зол. 6.80; Робітня кап. фіранок, Фрайліх, Львів, Сикстуська 21. Централя Відень. 1600 4—7

СРІБЛО продає найдешевше — Домбровський-Розвржевський — Академічна 2. 1245 15—15

ДЛЯ ХОРІВ читалень ноти „За Україну“, „Народнім лицарям“ Безкоровайного, продає Книгарня Шевченка. 1653 1—3

КАМЕНИЦЯ 2-пов. околиця пл. Юра в половині або цілости на продаж. Зголошення адм. „Вклад 7.500 долярів“. 1—2

ОКАЗІЯ! Продам добре розвинений ресторан, склеп, трафіка враз з новим будинком на літниску, повна обстанова, вільне мешкання. Готівкою 2.000 долярів. Листи до Адміністрації „Діла“ під „Лише для українця“. 1602 6—10

КОПЕРТИ коцдрові 7.90; пошевка 3.50; яськи 1.40; простирала 4.50; Робітня ковдер, постелей Ванк, площа Марійська 5, I. поверх. 1538 6—11

ПОТРІБНА старша, совісна і солідна господиня до ведення більшої кухні в інституції. Близчі дані і умовини слати до Адм. „Діла“ під „Заряд“. 1649 1-2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Ширіть наш часопис!